

Les universitats catalanes fan un homenatge a l'autora de 'L'hora violeta' i 'Els catalans als camps nazis' amb un simposi

Andreu Sotorra
BARCELONA

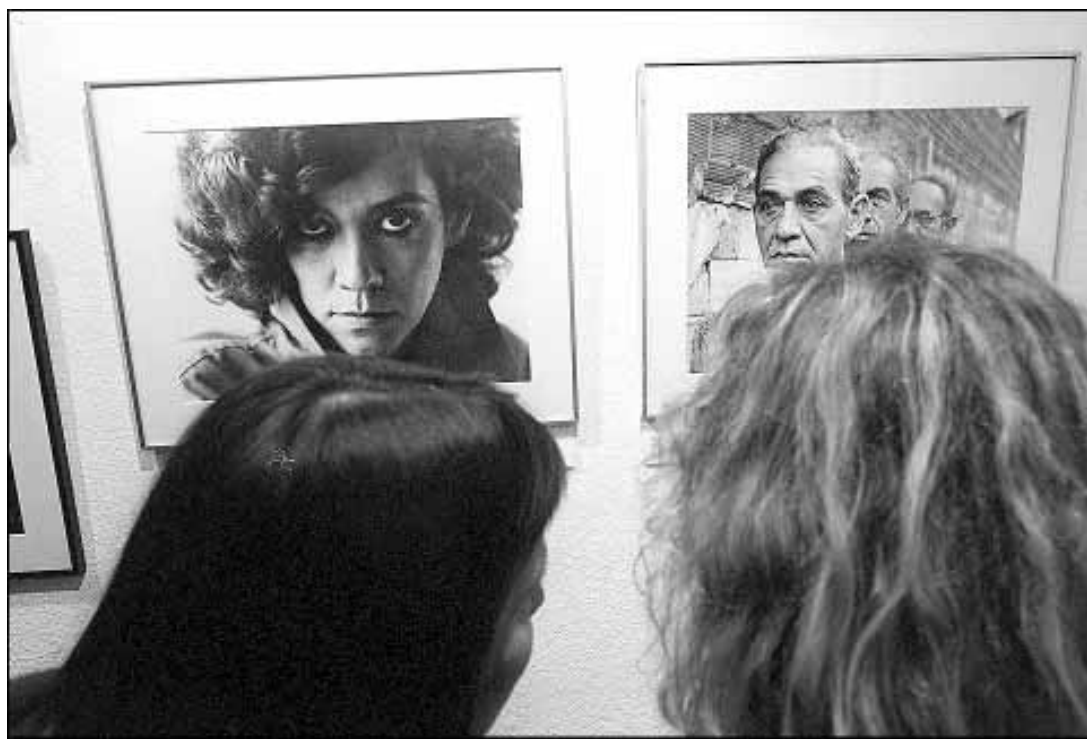
Ponents i amics de Montserrat Roig, entre els quals Benet i Jornet i Vázquez Montalbán, qualifiquen la seva obra de pas cap a la normalització de la novel·la catalana i la creació d'un món propi fet de petites peces.

Les universitats catalanes li devien aquest homenatge", van coincidir a dir ahir a l'aula magna de la Universitat de Barcelona els representants de les facultats de la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona i la Universitat Pompeu Fabra, organitzadores del *Simposi Montserrat Roig 1946-1991. Deu anys després*, que va reunir durant tot el dia amics i ponents, entre els quals Narcís Comadira, Benet i Jornet, Dolors Oller, Vázquez Montalbán, Joan Barril, Carme Riera i Joaquim Molas, a més de les estudioses de la seva obra Neus Real i Ana Romero, representants d'una generació que ja no va conèixer l'autora i que, segons un dels coordinadors del Simposi, el professor Jordi Castellanos, "en tenen una visió objectiva i un interès principalment d'investigació". L'obra de Montserrat Roig és indestruïble de la seva vida. Per això moltes de les intervencions van fer referència a aquesta relació que, per la crítica i professora Dolors Oller, "és una de les característiques essencials per a qualsevol escriptor". La mateixa Oller, que va mantenir una llarga amistat amb Montserrat Roig des de l'època universitària, va dir que l'autora havia creat "uns signes que encara donen sentit a la societat d'avui: potser val la pena que ens estimem i que ens coneguem, que dialoguem".

Manuel Vázquez Montalbán, que havia conegut Montserrat Roig a finals de la dècada dels 50, en la gènesi del que seria el Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC), es va referir a l'obra literària de Montserrat Roig com un "conjunt narratiu que va plantejar una certa normalització de la novel·la catalana després de la novel·la de postguerra". L'escriptor va afirmar també: "L'obra de la Roig és indispensable en qualsevol antologia de la literatura catalana que es faci", i va destacar el caràcter de compromís en la literatura de l'autora. En aquest sentit, Vázquez Montalbán va qualificar l'obra d'investigació *Els catalans als camps nazis* com "una recerca històrica transcendental per al desvetllament de la memòria col·lectiva".

El dramaturg i guionista Jo-

L'obra de Montserrat Roig, indestruïble de la seva vida

XAVIER BERTRAL

Montserrat Roig vista per Pilar Aymerich

La Galeria Eude presenta al seu local de Consell de Cent, amb la col·laboració del Centre Català del PEN Club i el patrocini de la Fundació Caixa de Sabadell, l'exposició *Montserrat Roig: entre el retrat i la crònica*, un recull de 45 fotografies en blanc i negre i una selecció de textos que reconstrueixen l'entorn i l'època de l'escriptora. Pilar Aymerich ha aplegat en aquesta exposició instantànies de Montserrat Roig amb personalitats del món cultural i polític del moment.

sep M. Benet i Jornet va destacar de Montserrat Roig la seva dedicació a crear "un món molt propi a partir de petites peces d'un trencaclosques". Benet i Jornet, que es va trobar per primera vegada amb Montserrat Roig a inicis dels 60, a l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual, es va referir a la imatge que guardava de "la Roig adolescent" assajant *Primera història d'Esther*, de Salvador Espriu: "Feien l'escena del Corpus que hi ha a l'obra, hi havia Maria Aurèlia Capmany en una tauleta petita, revisant l'assaig. Ricard Salvat era uns

dies a Alemanya. Una altra de les adolescents que assajava amb ella era la fotògrafa Pilar Aymerich, que després mantindria una intensa amistat amb Montserrat Roig". [Precisament, Ricard Salvat, integrant també d'aquell moviment teatral, prepara per a aquesta temporada la mateixa obra per al Teatre Fabià Puigserver, i Pilar Aymerich presenta una mostra de fotografies sobre Montserrat Roig a la sala Eude de Barcelona.]

El poeta Narcís Comadira va regalar a l'auditori un àlbum de records de la seva relació amb

Montserrat Roig, des dels primers contactes dels anys 60 a la universitat fins a l'estrena d'un monòleg al Romea amb l'aparició de Montserrat Roig, ja malalta: "Als anys 60, un amic biòleg, Ferran Lobo, deia d'ella que era l'estructura òssia més important dels Països Catalans, real seu físic i a la seva de dona moderna, atractiva, alliberada... Poc abans de la seva mort, a l'escenari del Romea, malgrat la malaltia, va aparèixer a saludar feliç, somrient, dissimulant. Així, fent teatre, la vull recordar per sempre".

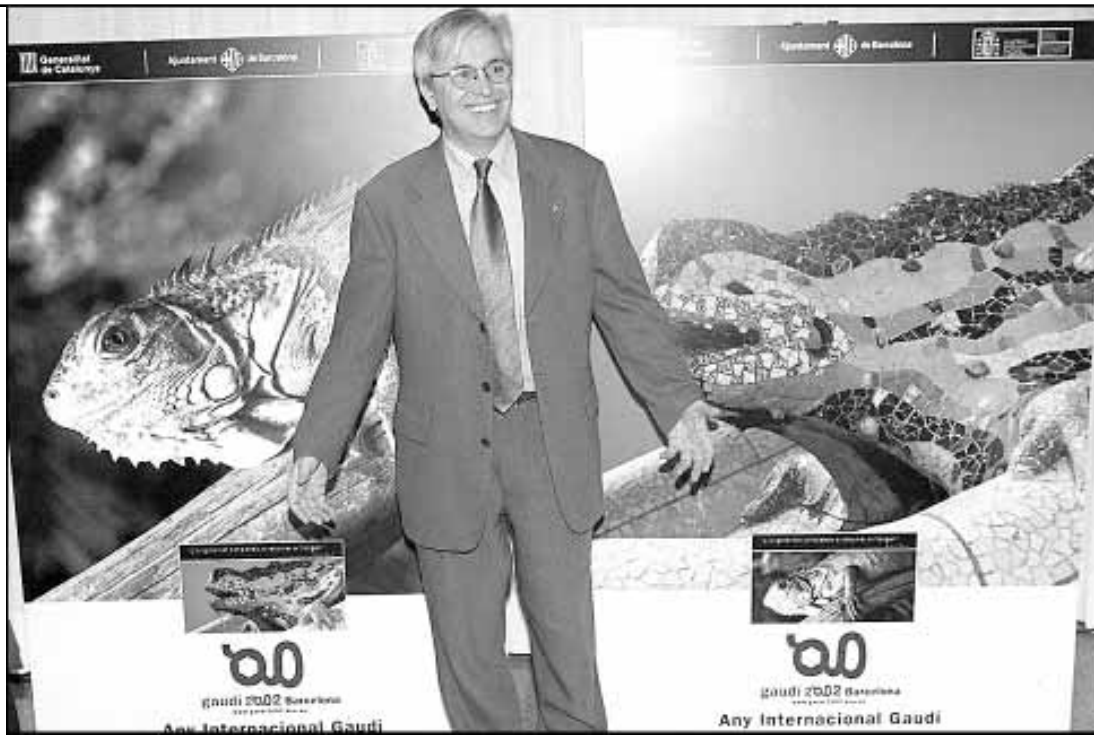
La veu melodiosa des del balcó

Molta roba i poc sabó, Ramona, adéu, El temps de les cireres, L'hora violeta... són alguns dels títols de Montserrat Roig que van analitzar Neus Real i Ana Romero en les ponències *El cicle narratiu dels anys setanta* i *Identitat i gènere*, respectivament. Va ser la novel·la *La veu melodiosa*, però, la que molts dels participants en el Simposi van coincidir a destacar com l'obra que representa un canvi en la trajectòria narrativa de Montserrat Roig, "un salt cap a l'al·legoria –en paraules de Dolors Oller–, en què l'autora busca la seva veu i troba la veu melodiosa".

També Neus Real, autora d'una de les ponències del Simposi, i Josep M. Benet i Jornet, van dir a l'AVUI que la recent adaptació de la minisèrie televisiva *Des del balcó*, feta per Jesús Garay, amb guió de Carmina Roig, germana de l'autora, era molt fidel al plantejament de l'autora i demostrava que darrere hi havia tota una escriptora que va veure estroçada la seva trajectòria per la mort en plena maduresa. Benet i Jornet pensa que *Des del balcó* té una gran qualitat i dona una visió prou àmplia de l'obra de Montserrat Roig, "però encara és un tast perquè comprimeix molts personatges en un espai reduït de sis episodis".

Tret de sortida a l'Any Gaudí

► El tret de sortida de l'Any Gaudí es va donar ahir amb la primera de les reunions del Consell Promotor de la commemoració. L'Any gaudinià, que es concentrarà bàsicament entre els mesos de març i setembre, s'inaugurarà el 20 de març en un acte en què participaran els arquitectes Frank Gehry, Arata Isozaki, Norman Foster i Oriol Bohigas. A la fotografia, l'alcalde de Barcelona, Joan Clos, davant de dos dels cartells publicitaris de la commemoració, que remarquen la vinculació de l'obra de Gaudí amb la natura.

ROBERT RAMOS